

M.Com Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov-2021 (NEW COURSE)
Advanced Cost Accounting (Elective (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ રાકેશ લિમિટેડની ઉત્પાદન વિભાગની માહિતી નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

વિગત	અંદાજપત્રીય	ખરેખર
ઉત્પાદન (એકમો)	18,000	19,500
કલાકો	9,000	9,900
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	3,600	3,750
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	18,000	19,950
કામના દિવસો	25	27

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.

(૧) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન	(૨) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
(૩) બજેટ વિચલન	(૪) જથ્થા વિચલન
(૫) કાર્યક્ષમતા વિચલન	(૬) ઉત્પાદન શક્તિ વિચલન
(૭) કેલેન્ડર વિચલન	

અથવા

પ્રશ્ન-૧ મહેશ લિમિટેડની ઉત્પાદન વિભાગની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	અંદાજપત્રીય	ખરેખર
કામના દિવસો	20	22
એક દિવસદીઠ કામદાર કલાકો	8,000	8,400
એક કામદાર કલાકદીઠ ઉત્પાદન (એકમો)	1.00	0.9
પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	1,60,000	1,68,000

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.

(૧) કુલ અંદાજપત્રીય એકમો	(૨) કુલ ખરેખર એકમો
(૩) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન	(૪) બજેટ વિચલન
(૫) જથ્થા વિચલન	

પ્રશ્ન-૨ વિજય લિમિટેડની નીચેની માહિતી પ્રાપ્ય છે.

(૨૦)

વિગત	વેચાણ જથ્થો (એકમોમાં)	વેચાણ કિંમત (એકમદીઠ)
અંદાજપત્રીય વેચાણ		
ઉત્પાદન : A	5,000	5.00
B	4,000	6.00
C	3,000	7.00

ખરેખર વેચાણ		
ઉત્પાદન : A	6,000	6.00
B	5,000	5.00
C	4,000	8.00

નીચેનાં વિચલનોની ગણતરી કરો.

(૧) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન	(૨) વેચાણ જથ્થા વિચલન
(૩) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન	(૪) વેચાણ કિંમત વિચલન
(૫) વેચાણ પેટા જથ્થા વિચલન	

અથવા

પ્રશ્ન-૨ મુકેશ લિમિટેડની નીચેની માહિતી પ્રાપ્ય છે.

વસ્તુ	અંદાજપત્રીય વેચાણ		ખરેખર વેચાણ	
	એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત (રૂ.)	એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત (રૂ.)
A	900	50	1,000	55
B	650	100	700	75
C	1,200	75	1,100	78

વસ્તુ A, B અને C ની એકમદીઠ પ્રમાણ પડતર અનુક્રમે રૂ. 45 રૂ. 85 અને રૂ. 65 હતી.

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.

(૧) કુલ વેચાણગાળા વિચલન	(૨) વેચાણગાળા કિંમત વિચલન
(૩) વેચાણગાળા જથ્થા વિચલન	(૪) વેચાણગાળા મિશ્રણ વિચલન
(૫) વેચાણગાળા પેટા જથ્થા વિચલન	

પ્રશ્ન-૩ સુરેશ લિ. એક વી.સી.ડી. બનાવે છે. તેનું પ્રથમ એકમ બનાવતા માલસામાન ખર્ચ રૂ. 1,920 અને મજૂર કલાકો 330 થાય છે. કલાકદીઠ રૂ. 6 મજૂરી પડતર છે. ચલિત પડતર કલાકદીઠ રૂ.4.5 છે. ઉત્પાદન અંગે 90% અધ્યયન વક્રની અસર હોય તો પ્રથમ 1 એકમ અને 8 એકમોનું ઉત્પાદન કરવાની કુલ પડતર અને એકમદીઠ સરેરાશ પડતર શોધવા માટે યોગ્ય ગણતરી દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩ એક ઉત્પાદન કંપની એક જ પ્રકારનાં સાધનો અને પ્રક્રિયા દ્વારા બે પેદાશો X અને Y બનાવે છે. આ પેદાશોનો એક સમયગાળાનો પડતરનો ટૂંકસાર નીચે મુજબ છે.

વિગત	X	Y
પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો (એકમદીઠ)	1	2
એકમદીઠ યંત્ર કલાકો	3	1
ગોઠવણીનો (વખતમાં)	10	40
ઓર્ડરની નિભાવણી	15	60
ઉત્પાદનના એકમો	10,000	14,000
શિરોપરી ખર્ચોની પડતર:-	રૂ.	
મશીનરી પ્રવૃત્તિઓ	6,60,000	
ગોઠવણી ખર્ચ	60,000	
ઓર્ડર નિભાવણી ખર્ચ	1,00,000	
કુલ	8,20,000	

નીચેની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરીને બંને પેદાશોના એકમદીઠ વસૂલ કરવાના શિરોપરી ખર્ચની ગણતરી કરો.

(અ) પ્રણાલિકગત પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિમાં પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાક દરના આધારે શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત

(બ) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિમાં યોગ્ય પડતર ચાલકોના આધારે શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૧૫)

(1) પડતર ઓડિટનાં ફાયદાઓ

(2) પડતર ઘટાડાનું મહત્વ

(3) પડતર ઘટાડાની ટેકનિકો

(4) પડતર અંકુશનાં હેતુઓ

(5) પડતર અંકુશનાં લક્ષણો

ENGLISH VERSION

Que-1 Information of Production department of Rakesh Limited is as follows:

(20)

Particular	Budgeted	Actual
Production (units)	18,000	19,500
Hours	9,000	9,900
Fixed overhead cost (Rs.)	3,600	3,750
Variable overhead cost (Rs.)	18,000	19,950
Working Days	25	27

Find out from above details:

(1) Variable overhead cost variance

(2) Fixed overhead cost variance

(3) Budget Variance

(4) Volume Variance

(5) Efficiency Variance

(6) Capacity Variance

(7) Calendar Variance

OR

Que-1 Information of Production department of Mahesh Limited Is as follows.

Particular	Budgeted	Actual
Working Days	20	22
Man Hours per Day	8,000	8,400
Output per man hour in units	1.00	0.9
Overhead Expenses	1,60,000	1,68,000

Find out from above details.

(1) Total Budgeted Units.

(2) Total Actual Units.

(3) Fixed Overhead Cost Variance

(4) Budget Variance

(5) Volume Variance

Que-2 Following details are available of Vijay Limited.

(20)

Particular	Sales quantity (in Units)	Sales Price Per units (Rs)
<u>Budgeted Sales</u>		
Product : A	5,000	5.00
B	4,000	6.00
C	3,000	7.00
<u>Actual Sales</u>		
Product: A	6,000	6.00
B	5,000	5.00
C	4,000	8.00

Calculate the following variance:

(1) Sales Value Variance

(2) Sales Volume Variance

(3) Sales Mix Variance

(4) Sales Price Variance

(5) Sales Sub-quantity Variance

OR

Que-2 Following details are available of Mukesh Limited.

Product	Budgeted Sales		Actual Sales	
	Units	Per unit Selling Price (Rs.)	Units	Per Unit Selling Price (Rs.)
A	900	50	1,000	55
B	650	100	700	75
C	1,200	75	1,100	78

The Costs per units of products A, B and C were Rs. 45, Rs.85, and Rs. 65 Respectively.

Find out from above details

- (1) Total Sales margin Variance
- (2) Sales Margin Price Variance
- (3) Sales Margin Volume Variance
- (4) Sales Margin Mix Variance
- (5) Sales Margin Sub. Volume Variance

Que-3 Suresh Limited Is manufacturing V.C.D. product to prepare The First unit material cost Rs. 1920 and labour hours are 330. Labour Cost is Rs. 6 per hour. Variable cost Is Rs. 4.5 per hour. If learning curve effect is 90% on production. (15)

Then find out cost of first 1 units and 8 units produce, total cost and find out per unit average cost.

OR

Que-3 Company Manufactures two products x and y using the same equipment and similar processes. An extract of the production data for these products in one period is shown below:

Particular	X	Y
Direct labour hours (per unit)	1	2
Machine hours (per unit)	3	1
Setups in the period	10	40
Orders handled in the period	15	60
Quantity produced (units)	10,000	14,000
Overhead Costs:	Rs.	
Relating to Machine activity	6,60,000	
Relating to production run set ups	60,000	
Relating to handling of orders	1,00,000	
Total	8,20,000	

Calculate the production overheads to be absorbed by one unit of each of the products using the following costing methods:

- (A) A traditional costing approach using a direct labour hour rate to absorb overheads.
- (B) An activity based costing approach, using suitable cost drivers to trace overheads to products.

Que-4 Write note: (Any Three) (15)

- (1) Advantages of Cost Audit.
- (2) Importance of Cost Reduction.
- (3) Techniques of Cost Reduction.
- (4) Objectives of Cost Control.
- (5) The Characteristics of Cost Control.
